

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: **JUDr. E. F.**,
bytem ,
zastoupen: **JUDr. Vojtěchem Vávrou, LL. M.**, advokátem,
sídlem Štěpánská 644/35, Praha 1,
proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**,
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 16. 8. 2017, č. j. 567/2017-160-SPR/4,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 8. 2017, č. j. 567/2017-160-SPR/4, **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobci se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje: M. V.

1. Žalobou podanou k Městskému soudu v Praze se žalobce domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravněsprávních činností (dále jen „*správní orgán I. stupně*“) ze dne 16. 3. 2015, č.j. MHMP 449501/2016/Bal, kterým byl žalobce uznán vinným z porušení § 10 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „*zákon o silničním provozu*“) a shledán odpovědným za naplnění skutkové podstaty správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, podle § 125f odst. 3 v souvislosti s § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu mu byla uložena pokuta ve výši 5 000 Kč, neboť jako provozovatel vozidla nezajistil při užití jeho vozidla dne 19. 5. 2015, aby řidič dodržoval pravidla provozu na pozemních komunikacích, jestliže řídil vozidlo s rychlostí 96 km/h v úseku s nejvyšší povolenou rychlostí 80 km/h.
2. Žalobce shodně jako v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu namítá porušení § 14 správního řádu, neboť nebylo rozhodnuto o jeho námitce podjatosti. Dále žalobce namítá porušení § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, neboť ve správním řízení tvrdil, že vozidlo svěřil jinému řidiči a k tomu navrhl výslech dvou svědků. Návrhy na provedení výslechů svědků žalovaný odmítl pro nadbytečnost. Žalobce splnil povinnost dle § 10 zákona o silničním provozu a přitom úmrtí řidiče nemůže ze zákona zakládat přechod odpovědnosti na provozovatele. Žalovaný jeho tvrzení označil za obstrukční, přestože řidič vozidla byl technik plynárenských zařízení, který pracoval pro žalobce v bytovém domě, kde žalobce bydlí. Žalovaný měl reálnou příležitost zjistit přestupce, proto se měl o to pokusit, podmínka učinění nezbytných kroků podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu tímto nebyla naplněna. Odložení věci proti řidiči vozidla podle § 66 přestupkového zákona nelze podřadit pod § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu. Dále žalobce namítl vadu řízení spočívající v konání ústního jednání bez jeho nepřítomnosti a nepřezkoumatelnost výše pokuty.
3. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout.
4. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ustanovení § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.
5. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem účastníci vyslovili souhlas ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s.
6. Podle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017 *právnícká nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
7. Podle ust. § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017 *právnícká nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání, b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.*

8. Podle ust. § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017 *za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazují; pokuta však nepřevyší 10 000 Kč.*
9. Podle ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017 *provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
10. Podle ust. § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017 *odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.*
11. Podle ust. § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017 *na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125f.*
12. Podle ust. § 30 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“) *promlčecí doba činí a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.*
13. Dle § 31 odst. 1 přestupkového zákona *promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Je-li znakem přestupku účinek, promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy takový účinek nastal.*
14. Podle ust. § 32 odst. 2 přestupkového zákona *promlčecí doba se přerušuje a) oznámením o zahájení řízení o přestupku, b) vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným, c) vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání; přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.*
15. Podle ust. § 32 odst. 3 přestupkového zákona *byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání; jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání.*
16. Přestože žalobce nenamítl prekluzi lhůty k rozhodnutí o správním deliktu, je soud k uplynutí prekluzivní doby dle § 109 odst. 4 s. ř. s. povinen přihlížet *ex officio* (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 2. 2009, sp. zn. II. ÚS 1416/07, ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I. ÚS 1169/07, ze dne 11. 1. 2010, sp. zn. IV. ÚS 946/09, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2010, č. j. 7 As 61/2010 – 89). Soud se tak zabýval tím, zda zanikla odpovědnost žalobce za daný správní delikt. V předmětné věci došlo ke spáchání správního deliktu dne 19. 5. 2015. Příkaz o uložení pokuty žalobci byl vydán dne 13.10.2015, rozhodnutí správního orgánu I. st. o správním deliktu žalobce č.j. MHMP 449501/2016/Bal bylo vydáno 13. 3. 2016, o odvolání rozhodl žalovaný dne 16. 8. 2017.
17. Při aplikaci právní úpravy účinné v době spáchání správního deliktu by se zánik odpovědnosti za správní delikt řídil ust. § 125e odst. 3 a 5 zákona o silničním provozu.

Za této situace by k zániku odpovědnosti žalobce za daný správní delikt nedošlo. Byla dodržena jak subjektivní dvouletá lhůta pro zahájení správního řízení, tak objektivní čtyřletá lhůta, v rámci níž musí dojít k nabytí právní moci rozhodnutí o správním deliktu. Tato právní úprava byla účinná do dne 30. 6. 2017.

18. Dne 1. 7. 2017 nabyl účinnosti přestupkový zákon, který stanovuje promlčecí dobu v § 30 a násl. Vzhledem k tomu, že za předmětný správní delikt je možné uložit pokutu do výše 10 000 Kč (ust. § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017, ust. § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu ve znění účinném od 1. 7. 2017), činí promlčecí doba 1 rok (§ 30 přestupkového zákona). Tato promlčecí doba se přerušuje oznámením o zahájení řízení o přestupku a vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným, odpovědnost za přestupek však zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání (ust. § 32 odst. 2 a 3 přestupkového zákona).
19. V této souvislosti je dále nutné zmínit, že podle ust. § 112 odst. 2 přestupkového zákona ve znění účinném do 24. 2. 2020 *ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.* Obě věty daného ustanovení však Ústavní soud zrušil pro rozpor s čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle kterého *trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.*
20. Ústavní soud nejprve nálezem ze dne 4. 2. 2020 sp. zn. Pl. ÚS 15/19 (předmětný nález Ústavního soudu byl dne 26. 2. 2020 vyhlášen ve Sbírce zákonů pod č. 54/2020 Sb.) zrušil větu první ust. § 112 odst. 2 přestupkového zákona s tím, že: „*Lze shrnout, že § 112 odst. 2 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky přikazuje užít úpravu promlčení odpovědnosti za přestupky dle zákona o odpovědnosti za přestupky i na činy spáchané před účinností tohoto zákona. Úprava promlčení odpovědnosti za přestupek tvoří součást vymezení trestnosti ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny, s nímž je napadená zákonná úprava v rozporu, jelikož směřuje k ústavně reprobovanému výsledku v podobě užití pozdější úpravy trestnosti, která je v neprospěch obviněného. Z tohoto důvodu je § 112 odst. 2 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky v rozporu s čl. 40 odst. 6 větou první Listiny. Ústavní soud souhlasí s městským soudem v tom, že není možný ústavně konformní výklad § 112 odst. 2 věty první zákona o odpovědnosti za přestupky.*“
21. Následně Ústavní soud nálezem ze dne 16. 6. 2020 sp. zn. Pl. ÚS 4/20 zrušil dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů i zbývající část ust. § 112 odst. 2 přestupkového zákona. Nález byl dne 22. 7. 2020 vyhlášen ve Sbírce zákonů pod č. 325/2020 Sb. V tomto nálezu Ústavní soud konstatoval: „*Je zřejmé, že v nyní posuzované věci, a v typově obdobných věcech týkajících se (nejen) zániku odpovědnosti za správní delikt podle zákona o silničním provozu ve vazbě na novou právní úpravu v zákoně o odpovědnosti za přestupky, může nastat situace, že odpovědnost za správní delikt by podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním napadeného rozhodnutí, tedy že správní delikt by tak za užití nové právní úpravy byl již promlčen. V uvedeném případě je tedy nová právní úprava upravená v zákoně o odpovědnosti za přestupky posuzovaná jako celek nesporně pro žalobce příznivější než předchozí právní úprava*

upravená v zákoně o silničním provozu (srov. též sub 5 až 7). Přechodné ustanovení § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve znění nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 15/19, však výslovně ukládá, aby byla aplikována pro pachatele méně příznivá právní úprava. Proto bude třeba vždy v každém konkrétním případě srovnat právní úpravu přestupkového práva účinnou do 30. 6. 2017, a to nejen podle § 29 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky, nýbrž i úpravy speciálních promlčecích dob ve zvláštních zákonech (viz zejména tzv. změnový zákon č. 183/2017 Sb.), a podle obecných pravidel § 2 odst. 1 a § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky určit, která úprava je pro pachatele (nyní) přestupku spáchaného do 30. 6. 2017 příznivější. Z výše uvedeného plyne, že dospěl-li Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 k právnímu názoru, podle kterého je úprava zániku přestupkové odpovědnosti součástí "trestnosti" ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny (v podrobnostech srov. právní závěry uvedené v citovaném nálezu), nelze mít z důvodů výše uvedených pochyb o tom, že aplikace § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky (ve znění uvedeného nálezu) může vést rovněž ke zhoršení postavení pachatele. Jinak řečeno, k porušení čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny dojde i tehdy, když by pachatel byl potrestán za spáchání přestupku přesto, že by odpovědnost za přestupek podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním rozhodnutí o přestupku, tedy že přestupek by tak za užití nové právní úpravy byl již promlčen. Ústavní soud proto uzavírá, že § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve znění nálezu Ústavního soudu ze dne 4. února 2020 sp. zn. Pl. ÚS 15/19, je v rozporu s čl. 40 odst. 6 větou druhou Listiny.“

22. Městský soud v Praze dále poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13.5.2003 č.j. 7A 146/2001-29, podle kterého: „Zruší-li Ústavní soud některé ustanovení zákona pro jeho neústavnost, odpovídá principu oprávněného očekávání, aby soud v přezkumném řízení zrušil rozhodnutí správního orgánu, které se o ně opírá. Při přezkoumání zákonnosti rozhodnutí proto správní soud není vázán ustanovením takto zrušeného zákonného ustanovení, ale musí dbát nálezu Ústavního soudu; v takovém případě není rozhodující, že napadené rozhodnutí správního orgánu bylo vydáno ještě před tím, než Ústavní soud zákonné ustanovení zrušil. Nezákonnost napadeného rozhodnutí pak správní soud zpravidla shledá v rozporu s předpisem vyšší právní síly, totiž s Ústavou. O otázce rozporu zákona s Ústavou si soud ve správním soudnictví nemůže učinit úsudek sám, a to tím spíše, byl-li zákon zrušen v řízení, které správní soud v obdobné věci sám svým návrhem u Ústavního soudu vyvolal.“ Obdobně se kasační soud vyjádřil též v rozsudku ze dne 29. 6. 2005 č. j. 6 A 102/2001-59.
23. Jelikož o odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně nebylo rozhodnuto do 1 roku v souladu s § 30 písm. a) a § 32 odst. 2 nového přestupkového zákona, již účinného v době vydání rozhodnutí žalovaného, bylo rozhodnuto o vině žalobce za správní delikt po uplynutí prekluzivní lhůty, tedy tehdy kdy odpovědnost stěžovatele za správní delikt zanikla, proto soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost dle § 78 odst. 1 s. ř. s. a současně dle § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný v dalším řízení zruší rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a řízení zastaví v souladu s § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu.
24. Jsou-li pro to důvody hodné zvláštního zřetele, může soud výjimečně rozhodnout, že se účastníku náhrada nákladů nepřiznává (§ 60 odst. 7 s. ř. s.). Soud posoudil, zdali s ohledem na okolnosti projednávaného případu nejsou dány důvody zvláštního zřetele

hodné, pro které by žalobci právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal, přestože měl ve věci úspěch. V době, kdy rozhodoval správní orgán I. stupně a následně žalovaný o správním deliktu žalobce, prekluze odpovědnosti žalobce za správní delikt dle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu nenastala. Teprve zásah Ústavního soudu po vydání žalobou napadeného rozhodnutí vedl k prekluzi deliktu žalobce. Přitom žalobce činil zcela zjevné úkony směřující k průtahům v řízení, jestliže namítal smyšlené námitky podjatosti, které akceleroval návrhem na opatření proti nečinnosti (k tomu blíže rozsudek v další věci žalobce pod sp. zn. 1 A 97/2017, kterým byla žaloba zamítnuta). Na základě zjevné snahy žalobce správní řízení protahovat i se zřetelem ke změně právní úpravy prekluzivní doby soud žalobci nepřiznal náhradu nákladů dle § 60 odst. 7 s.ř.s. Žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 6. ledna 2021

Mgr. Kamil Tojner
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: M. V.